

De Colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten
i.a.a. de Hoofden Burgerzaken

**Directie Burgerschap en
Informatiebeleid**
Identiteit

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
Servicedesk BPR
T 088-9001000

Datum
6 december 2013

Kenmerk
2013-0000722005

circulaire

Onderwerp	Registratie briefadres om veiligheidsredenen (waaronder ingeval van verblijf in Blijf-van-mijn-lijf-huizen)
Doelstelling	Uitvoering van regelgeving
Juridische grondslag	Artikelen 2.40 en 2.41 Wet basisregistratie personen
Relaties met andere circulaire's	Circulaire correcte registratie op een briefadres van 6 januari 2014
Ingangsdatum	6 januari 2014
Geldig tot	n.v.t.

1. Inleiding

In de instellingen voor vrouwenopvang (waaronder Blijf-van-mijn-Lijf-huizen) verblijven personen die vanwege ernstige problemen (dreiging met geweld, door (ex)-echtgenoot/partner/familie) tijdelijk elders moeten worden gehuisvest voor hun veiligheid en die van de eventueel bij hen verblijvende kinderen. Een aantal van deze problemen hangt samen met de problematiek van ernstig (of levensbedreigend) eerge relateerd geweld. Soms betreft het personen die niet meer in een opvanginstelling verblijven maar in een particuliere woning, waarbij de veiligheid van deze persoon nog steeds in het geding is. In verband met de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en het waarborgen van de veiligheid van deze personen (hierna ook te noemen: betrokkenen) mogen de adressen waar deze personen wonen niet bekend raken bij diegene(-n) met wie de betrokkene problemen heeft.

Het begrip adres

Alvorens nader in te gaan op de maatregelen die in het kader van de registratie van ingezetenen in de basisregistratie personen (BRP) kunnen worden getroffen om hun veiligheid te waarborgen, is het van belang om uiteen te zetten hoe het begrip adres in de Wet BRP zich verhoudt tot andere mogelijke omschrijvingen van adressen. In veel gevallen is het adres van een persoon in de BRP tevens het fysieke adres waar deze woont en ook het adres waar hij zijn post ontvangt. Dat hoeft echter niet altijd zo te zijn. Het begrip adres kan immers op verschillende manieren worden opgevat.

- In de eerste plaats is er het fysieke adres van de opvanginstelling waar betrokkene verblijft. Het spreekt voor zich dat dit adres niet bekend mag worden

om redenen van veiligheid. Dit geldt ook indien iemand niet meer in een instelling verblijft, maar van wie het fysieke adres niet bekend mag worden om redenen van veiligheid.

- Daarnaast is er het zogenaamde postadres van betrokkene persoonlijk. Dit is het adres waar voor betrokkene bestemde post naar toe kan worden gezonden. Dat kan een willekeurig gekozen adres bij een natuurlijke persoon zijn (bijvoorbeeld een vertrouwde vriendin of ouders, het kantooradres van de opvanginstelling (niet het adres van de opvanginstelling zelf), een ander kantoor- of bedrijfsadres of een postbus. Het staat betrokkene geheel vrij hier een keuze te maken die hem of haar het beste uitkomt.

- Tenslotte is er het voor de overheid relevante, administratieve adres. Dit is het adres waarop betrokkene in de BRP is ingeschreven als ingezetene. De BRP onderscheidt het woonadres en het briefadres. Op dit BRP-adres dient betrokkene voor de overheid bereikbaar te zijn. Er moet de zekerheid bestaan dat voor betrokkene bestemde overheidsstukken (bijvoorbeeld oproepen voor verkiezingen, belastingformulieren, dagvaardingen, te betekenen vonnissen) de desbetreffende persoon daadwerkelijk bereiken.

Datum

6 december 2013

Kenmerk

2013-0000722005

Opzet van de circulaire

De circulaire gaat nader in op de wettelijke mogelijkheden van de Wet BRP met betrekking tot het inschrijven van ingezetenen op een briefadres en de beperking van de verstrekking van het adresgegeven om veiligheidsredenen. Daarnaast wordt specifiek aandacht besteed aan de mogelijkheid om in de BRP een briefadres te kiezen bij een gemeente, het kantoor van een opvanghuis of een andere rechtspersoon die daartoe aangewezen is.

2. Wettelijke mogelijkheden van briefadres en verstrekkingbeperking van het adresgegeven

Het kiezen van een briefadres

Indien een persoon in een opvanginstelling gaat wonen en daarmee het woonadres wijzigt, dient betrokkene ingevolge artikel 2.39, eerste lid, van de Wet BRP aangifte van verhuizing te doen¹. Dit geldt ook voor de meeverhuizende kinderen, waarbij de ouder voor de minderjarige kinderen de aangifte moet doen (artikel 2.48, eerste lid, van de Wet BRP).

Personen met een vast woonadres worden in principe ingeschreven op dat woonadres. De BRP biedt daarnaast de mogelijkheid van inschrijving op een briefadres. Een briefadres is volgens artikel 1, onderdeel p, van de Wet BRP een adres waar voor betrokkene bestemde brieven in ontvangst worden genomen en aan betrokkene worden doorgegeven of meegedeeld. Een postbus voldoet niet aan deze eisen en kan derhalve ingevolge de Wet BRP niet als briefadres worden aanvaard².

Er kan voor een briefadres worden gekozen indien het woonadres ontbreekt of indien het woonadres het adres is van een instelling die is aangewezen ingevolge artikel 2.40 van de Wet BRP. Daarnaast kan een briefadres worden gekozen indien

¹ Als het gaat om een tijdelijk logeren in het vrouwenopvanghuis hoeft er geen sprake te zijn van wijziging van woonadres en is er ook geen sprake van verhuizing.

² Een postbusadres is overigens ook niet veilig omdat via PostNL kan worden achterhaald op wiens naam de postbus wordt gehouden. Het ten onrechte vermelden van een postbus als adres op een persoonslijst veroorzaakt bovendien problemen voor andere gemeenten. Deze krijgen bij verhuizing immers ongevraagd onjuiste gegevens.

naar het oordeel van de burgemeester het opnemen van een woonadres om veiligheidsredenen niet wenselijk is (artikel 2.41 van de Wet BRP). Een indicatie daarvoor kan bijvoorbeeld een risico-analyse van de politie zijn.

Datum
6 december 2013

Kenmerk
2013-0000722005

Het aanwijzen van opvanghuizen ingevolge artikel 2.40 van de Wet BRP

Personen die langere tijd in een instelling gaan verblijven dienen in beginsel het adres van die instelling als woonadres op te geven voor registratie in de BRP. De aard van de instelling, zoals een instelling voor vrouwenopvang, kan echter met zich mee brengen dat door opneming van dit adres als woonadres in de basisregistratie, de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene onevenredig wordt geschaad. In het geval van een opvanghuis komt daar nog het risico bij van de onveiligheid die een registratie van dit adres, zowel voor de betrokkene zelf als voor de medebewoners, zou kunnen veroorzaken. Ingevolge artikel 2.40, vierde lid, van de Wet BRP kan het college van burgemeester en wethouders dan ook een in de gemeente gevestigde instelling op het terrein van maatschappelijke opvang, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel g, onder 7°, van de Wet maatschappelijke ondersteuning aanwijzen als een instelling, waarvan de bewoners om redenen van privacy een briefadres kunnen kiezen. Instellingen voor vrouwenopvang zoals Blijf-van-mijn-lijf-huizen vallen onder deze categorie. Gezien de privacy en de veiligheid van de bewoners van dergelijke instellingen is het dus van uitermate groot belang dat het college van burgemeester en wethouders, voor zover dat nog niet is gebeurd, de in de gemeente gevestigde opvanghuizen aanwijst op grond van artikel 2.40, vierde lid, Wet BRP.

Verplichtingen in verband met de keuze voor een briefadres

Het is belangrijk te benadrukken dat de briefadresgever de wettelijke plicht heeft ervoor te zorgen dat geschriften van de overheid de op het briefadres ingeschreven persoon daadwerkelijk bereiken. Dit is noodzakelijk om de BRP te laten voldoen aan zijn primaire doelstelling als informatiesysteem van de overheid. Door de schriftelijke verklaring van de briefadresgever gaat deze akkoord met het in ontvangst nemen van de voor de betrokkene bestemde geschriften en garandeert hij dat geschriften of inlichtingen daarover betrokkene ter beschikking komen. In de aangifte van het briefadres dienen de redenen voor het kiezen van een briefadres te worden meegedeeld. Daarbij dient de schriftelijke verklaring van instemming te worden gevoegd van degene bij wie het briefadres wordt gehouden. De briefadresgever is ingevolge artikel 2.45 van de Wet BRP steeds verplicht om op verzoek van het college van burgemeester en wethouders, desverlangd in persoon, ter zake van dat briefadres de inlichtingen te verschaffen die noodzakelijk zijn voor de bijhouding van de basisregistratie.

Verstrekkingbeperking van het adresgegeven

Om de veiligheid van betrokkene (en eventuele kinderen) extra te verhogen kan op grond van artikel 2.59 van de Wet BRP worden verzocht om geen gegevens aan derden te verstrekken. Hieronder valt ook het gekozen briefadres. Op de persoonslijst van betrokkenen (inclusief eventuele kinderen) wordt in dat geval een indicatie geplaatst. Als gevolg van deze indicatie kan gegevensverstrekking aan bepaalde derden worden tegengegaan (artikel 3.21 van de Wet BRP). Overheidsorganen krijgen deze gegevens wel, maar hen wordt bij de verstrekking automatisch meegedeeld dat er beperking van de verstrekking van de gegevens aan derden is gevraagd, zodat het betrokken overheidsorgaan een extra signaal krijgt om daar zelf ook zorgvuldig mee om te gaan.

Digitale/schriftelijke aangifte en verschijning in persoon

Ten behoeve van de veiligheid kan het goed zijn dat de betrokkene niet in persoon bij de gemeente hoeft te verschijnen voor het doen van aangifte van verhuizing, het opgeven van een briefadres of het vragen van een verstrekingsbeperking van het adresgegevens. Het verdient daarom aanbeveling dat in de hiervoor genoemde gevallen betrokkene schriftelijk of via digitale weg aangifte doet. Het staat de gemeente overigens altijd vrij om betrokkene toch in persoon te laten verschijnen voor het verstrekken van inlichtingen, indien daartoe aanleiding bestaat.

Datum

6 december 2013

Kenmerk

2013-0000722005

3. Briefadres bij een rechtspersoon

Van belang bij de keuze van een briefadres is dat enerzijds steeds de veiligheid van de betrokken persoon en de vertrouwelijkheid van het feitelijke woonadres gewaarborgd moet zijn en dat anderzijds de plicht van de briefadresgever om ervoor te zorgen dat een geschrift betrokkene bereikt, wordt nageleefd. Uit het stelsel van de Wet BRP volgt dat het briefadres een adres moet zijn waar iemand bereikbaar is voor de overheidsadministratie. De briefadresgever kan overigens ook ingezetene zijn van een andere gemeente dan de gemeente waar het feitelijke woonadres van de betrokken persoon (het opvanghuis) zich bevindt.

Om veiligheidsredenen kan het zijn dat een adres van familieleden, vrienden of kennissen niet in aanmerking komt als briefadres. Voor die situatie kan, in plaats van een briefadres van een natuurlijk persoon beter een briefadres worden gekozen bij een rechtspersoon zoals het gemeentehuis, een andere gemeentelijke instelling, dan wel aan het kantoor van de vrouwenopvang.

Er moet op het briefadres bij een rechtspersoon gezien de functie van het briefadres de nodige zekerheid bestaan dat voor betrokkene bestemde stukken deze ook bereiken. Daar moet een natuurlijke persoon, die als vertegenwoordiger van de rechtspersoon mag optreden, op kunnen worden aangesproken. Daarom is in de Wet BRP de mogelijkheid tot het kiezen van een briefadres bij een rechtspersoon beperkt tot rechtspersonen in Nederland die daartoe door het college van burgemeester en wethouders in een gemeente voor hun gemeente zijn aangewezen. Hierbij valt te denken aan instellingen die zich bezighouden met de opvang van dak- en thuislozen, van ex-gedetineerden of van bedreigde personen (dat kunnen ook kinderen zijn). Het college van burgemeester en wethouders kan dan sluitende afspraken maken met de desbetreffende instellingen over de wijze waarop deze invulling geven aan hun verplichtingen als verlener van een briefadres. Die afspraken kunnen ook gemaakt worden met een rechtspersoon die zijn zetel heeft in een andere gemeente dan de gemeente van het aanwijzende college, wat bijvoorbeeld aan de orde kan zijn bij instellingen met een landelijke dekking zoals het Leger des Heils.

In een overeenkomst met die rechtspersoon kan het college dan voor zijn gemeente afspraken maken met betrekking tot een vestiging van de rechtspersoon binnen zijn gemeentegrenzen.

4. Nadere informatie

U kunt met nadere vragen over deze circulaire contact opnemen met het Contactcentrum van het agentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten (BPR) op telefoonnummer 088 - 9001000. De informatie is

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

bovendien beschikbaar op de website www.bprbzk.nl.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

dr. R.H.A. Plasterk

Datum
6 december 2013

Kenmerk
2013-0000722005